

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
Bilgisayar ve Bilişim Bilimleri Fakültesi
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

BSM 451

NESNELERİN İNTERNETİ VE UYGULAMALARI

(Internet of Things (IoT) and Applications)

NESNELERİN İNTERNETİNE GENEL BAKIŞ

Doç. Dr. Cüneyt BAYILMIŞ

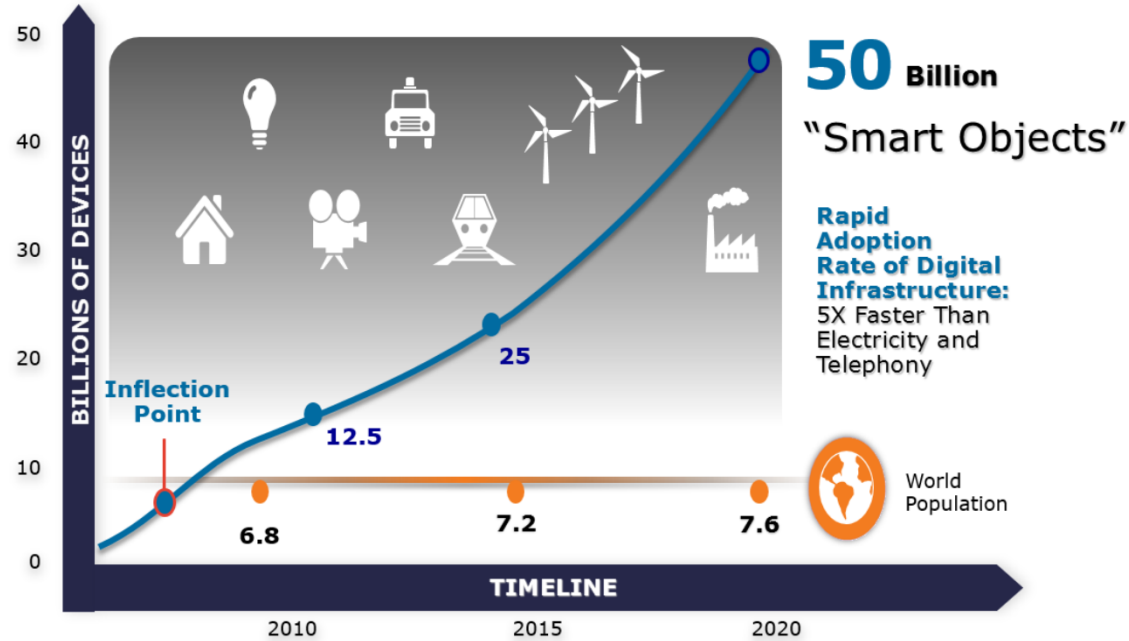
Nesnelerin İnterneti Nedir?

Giriş

- ❑ İletişim teknolojilerinde ve mikroelektronik devrelerde yaşanan gelişmeler neticesinde internete bağlanabilen cihaz sayısı hızlı bir şekilde artmıştır.
- ❑ 2010'lara kadar internet kullanıcısı (*veri üreten ve alan*) çoğunlukla insanlar olmasına karşın günümüzde internet trafiğinin büyük bir kısmını akıllı nesneler ve makinalar oluşturmaktadır.
- ❑ 2020'de 50 milyardan fazla nesnenin internete bağlanacağı öngörülmektedir.

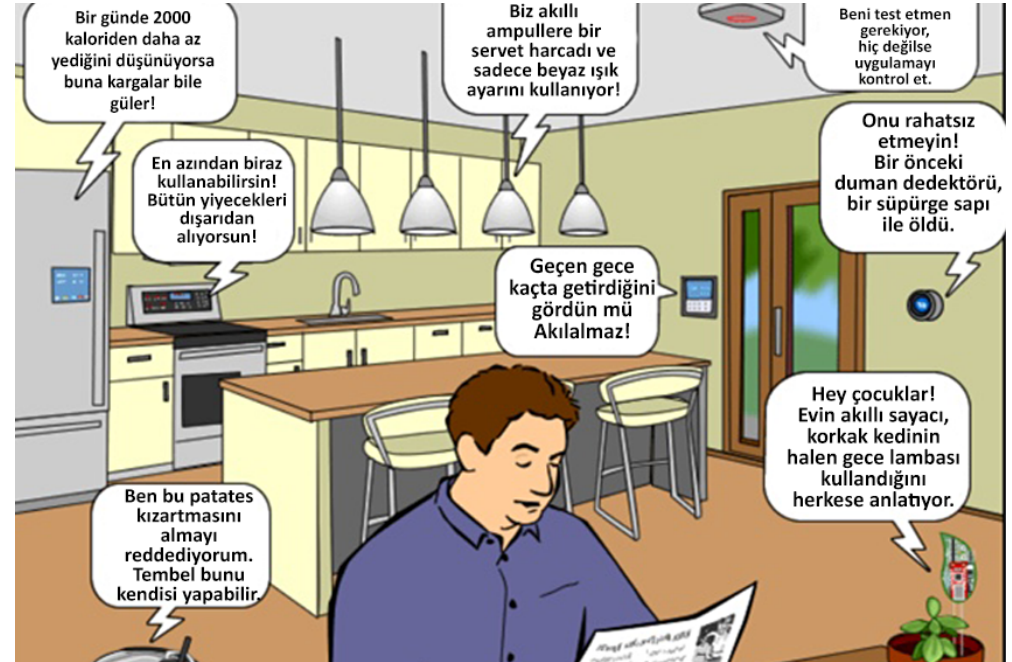
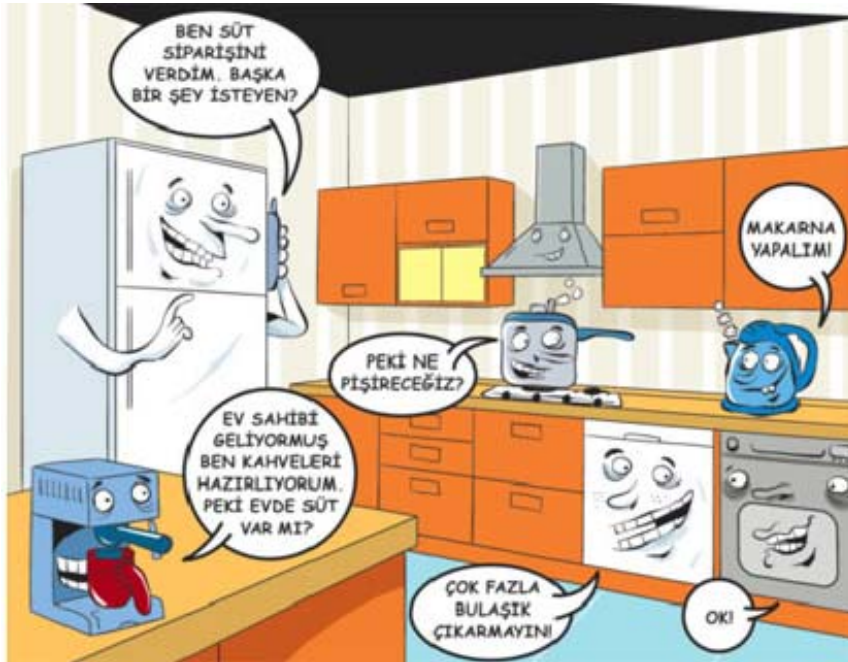

Nesnelerin İnterneti

(Internet of Things, IoT)

- ❑ Nesnelerin interneti, algılama (**sense**), haberleşme (**communication**), adreslenebilme (**ağ**, **network**) ve veri işleme (**data processing**) yeteneklerine sahip cihazların/nesnelerin oluşturduğu küresel bir ağıdır.
- ❑ IoT, değişik iletişim protokolleri aracılığıyla birbirleri haberleşebilen, algılama yeteneğine sahip akıllı cihazların oluşturduğu ağ sistemidir.

Nesnelerin interneti; nesnelerin her yerden, her zaman, herkesle bağlantısını hedefler.

Nesnelerin İnternetinin Tarihsel Gelişimi

- ❑ Nesnelerin internetinin başlangıcı (*ilk uygulaması*) olarak 1991 yılında Cambridge Üniversitesindeki yaklaşık 15 akademisyenin ortak kullandıkları kahve makinesini görebilmek/izleyebilmek amacıyla kurdukları kameralı sistem kabul edilmektedir.
  - Kahve makinasının görüntüsü dakikada 3 defa bilgisayar ekranına gönderiliyordu.
  - İnternet bağlantısı olmamasına karşın çevrimiçi ve gerçek zamanlı haberleşme özelliklerinden dolayı ilk uygulama olarak kabul edilir.
- ❑ Nesnelerin interneti kavramı ilk olarak 1999 yılında Kevin Ashton tarafından Procter & Gamble (P&G) firması için hazırlanmış olduğu sunumda geçmiştir.
  - P&G firmasının tedarik zincirinde Radyo Frekansı ile Tanımlama (**Radio Frequency Identification, RFID**) teknolojisinin faydaları ve kullanımı önerilmektedir.
- ❑ 2005 yılında Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (**ITU**) IoT ile ilgili rapor yayınlamıştır.
- ❑ 2009 yılında IBM CEO'su S. J. Palmisano tarafından Smart Planet kavramının önerilmesi ile popülerliği artmıştır.

Nesnelerin İnternetinin Avantaj ve Dezavantajları

❑ Avantajları

- İş, sağlık, sosyal hayat uygulamaları ile yaşamımızı kolaylaştırır,

❑ Dezavantajları

- Gizlilik (**Privacy**),
- Teknolojiye aşırı güven (**over-reliance on technology**),
- İş kaybı,

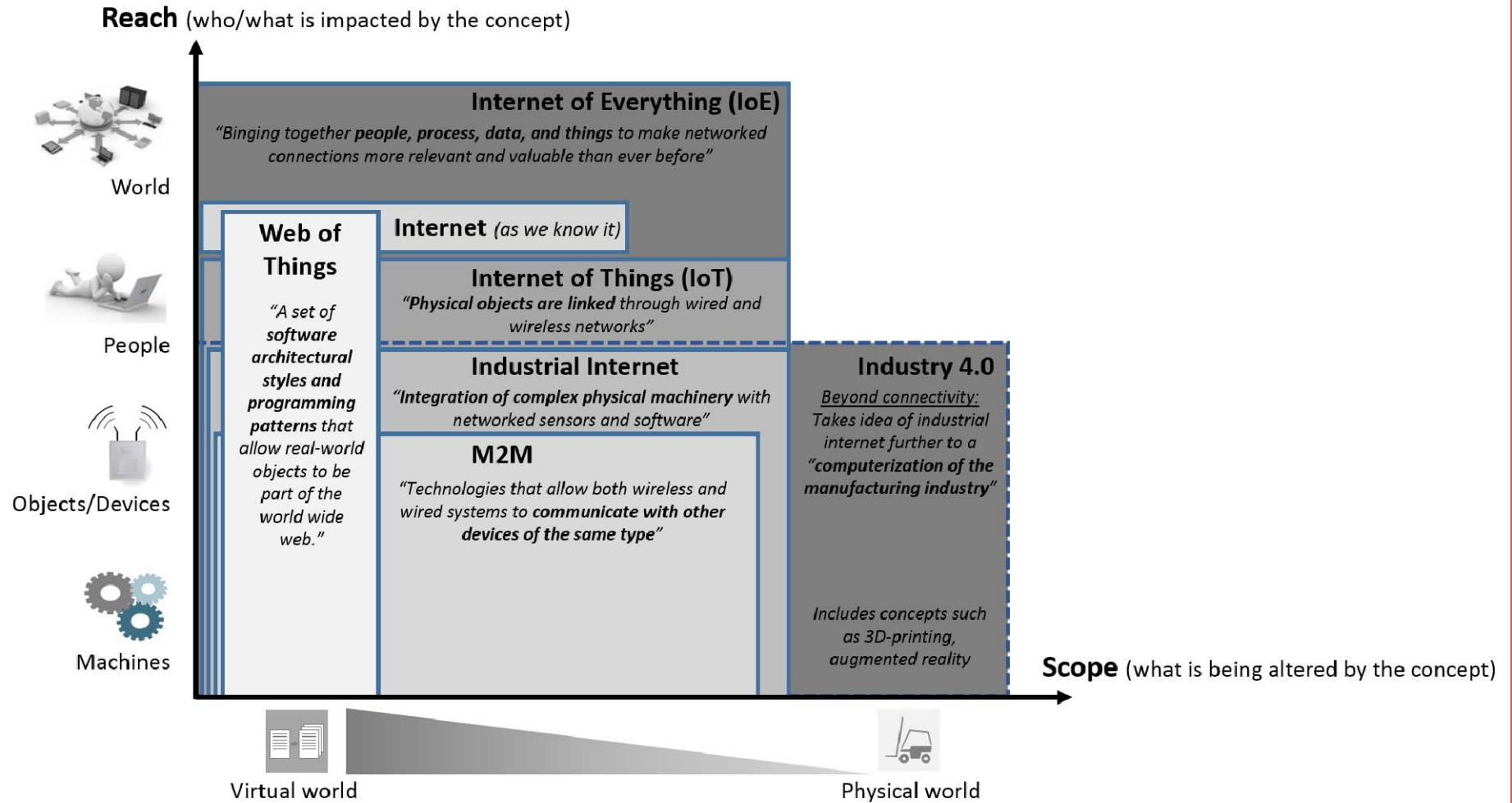

IoT ile İlgili Teknolojiler Arasındaki İlişki

IoT Analytics – Quantifying the connected world

Concept disambiguation: IoT vs. IoE vs M2M vs others

Sources: Wikipedia, McKinsey, IoT Analytics

Nesnelerin İnterneti Teknoloji / Protokol Mimarisi

Internet of Things – Technology architecture

IoT Ağ ve Bileşenleri

❑ Nesnelerin interneti ağ bileşenleri

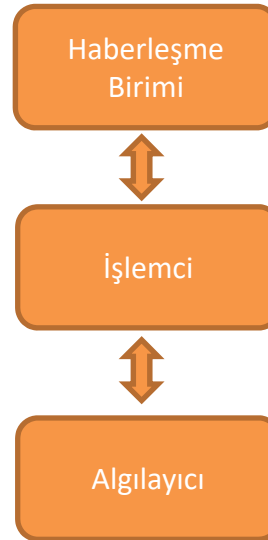

❑ İşlemsel teknoloji, doğru zamanda doğru kişi için doğru bilgi ulaştırma.

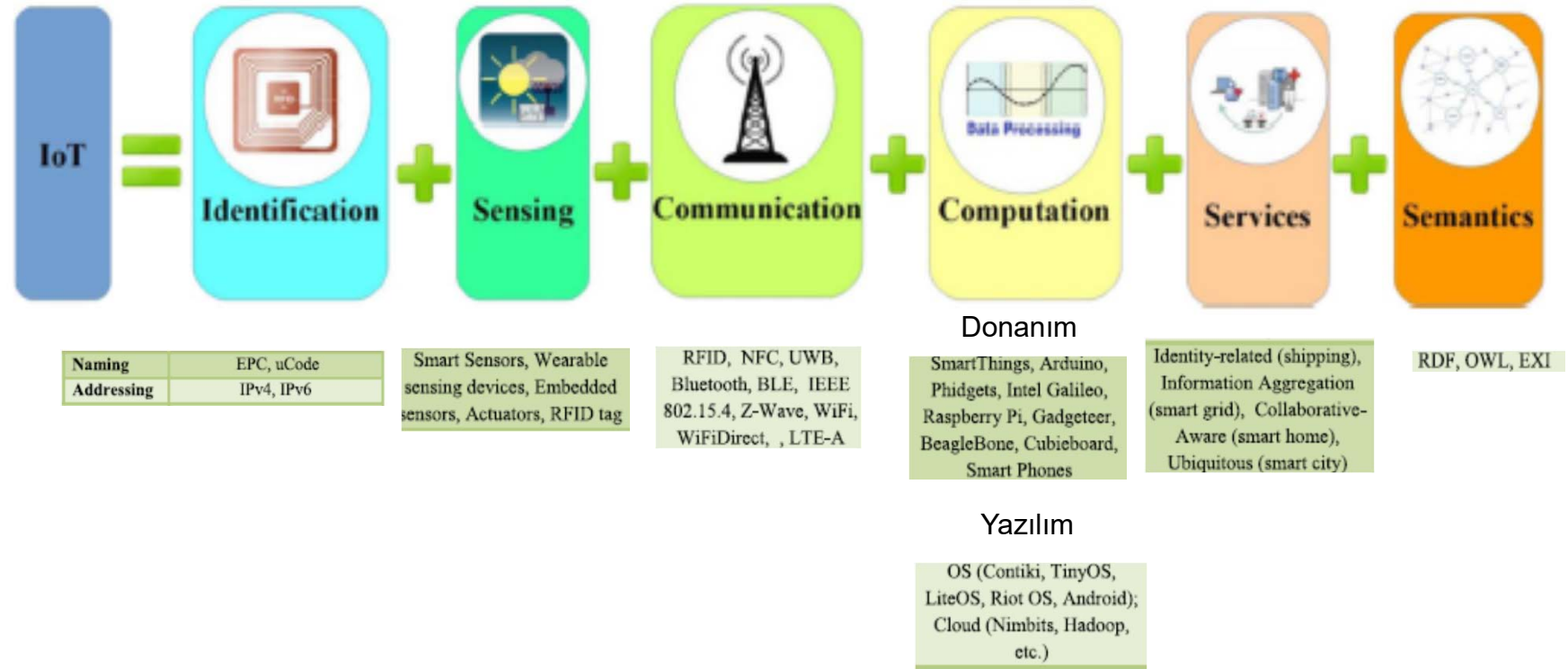
❑ IoT Akıllı Nesne

- ❑ Veri işleyebilen, akıllı karar verme yeteneğine sahip, birbirleri ve internet ile haberleşebilen fiziksel elemanlar.

IoT Elemanı

IoT Bileşenleri

Kaynak: Fuquha etc.

Doç. Dr. Cüneyt BAYILMIŞ

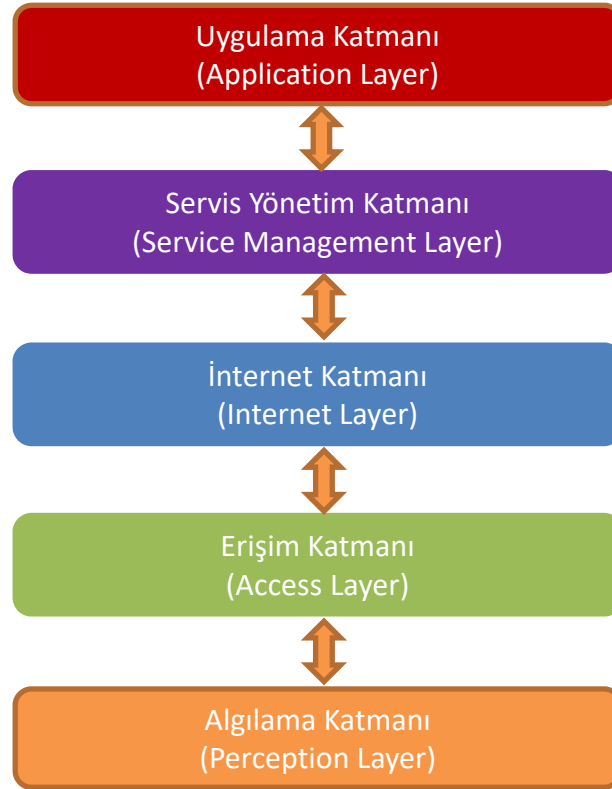
Nesnelerin İnterneti ve Uygulamaları

10

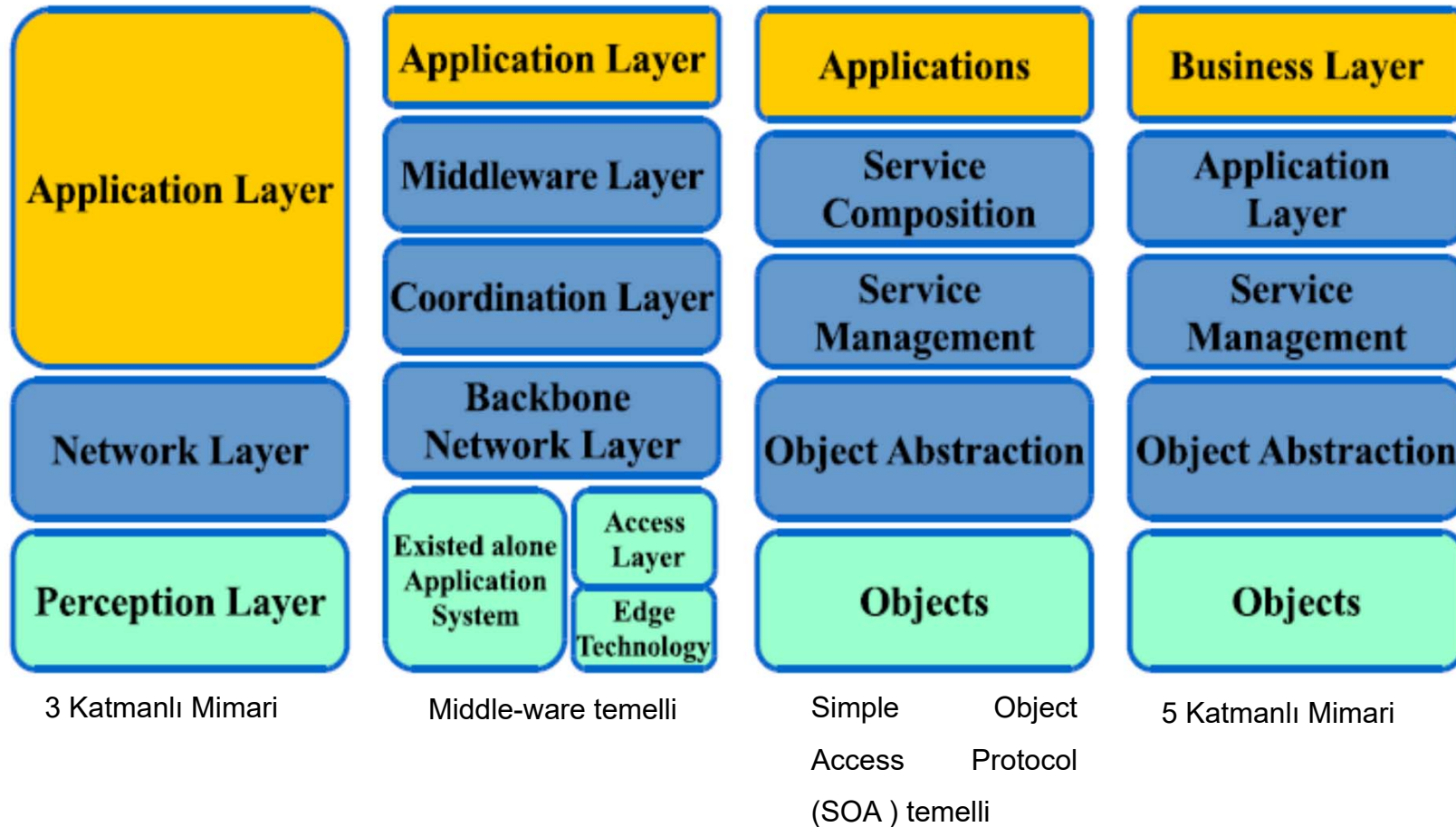
Nesnelerin İnterneti Katmanlı Mimarisi

- ❑ Gelişme aşamasında olan IoT teknolojisi için literatürde önerilmiş katmanlı mimari modeller mevcuttur.
- ❑ IoT teknolojisi, temelde algılama, ağ ve uygulama katmanlarından oluşur.
- ❑ ITU nesnelerin interneti için 5 katmanlı mimari model önermiştir.

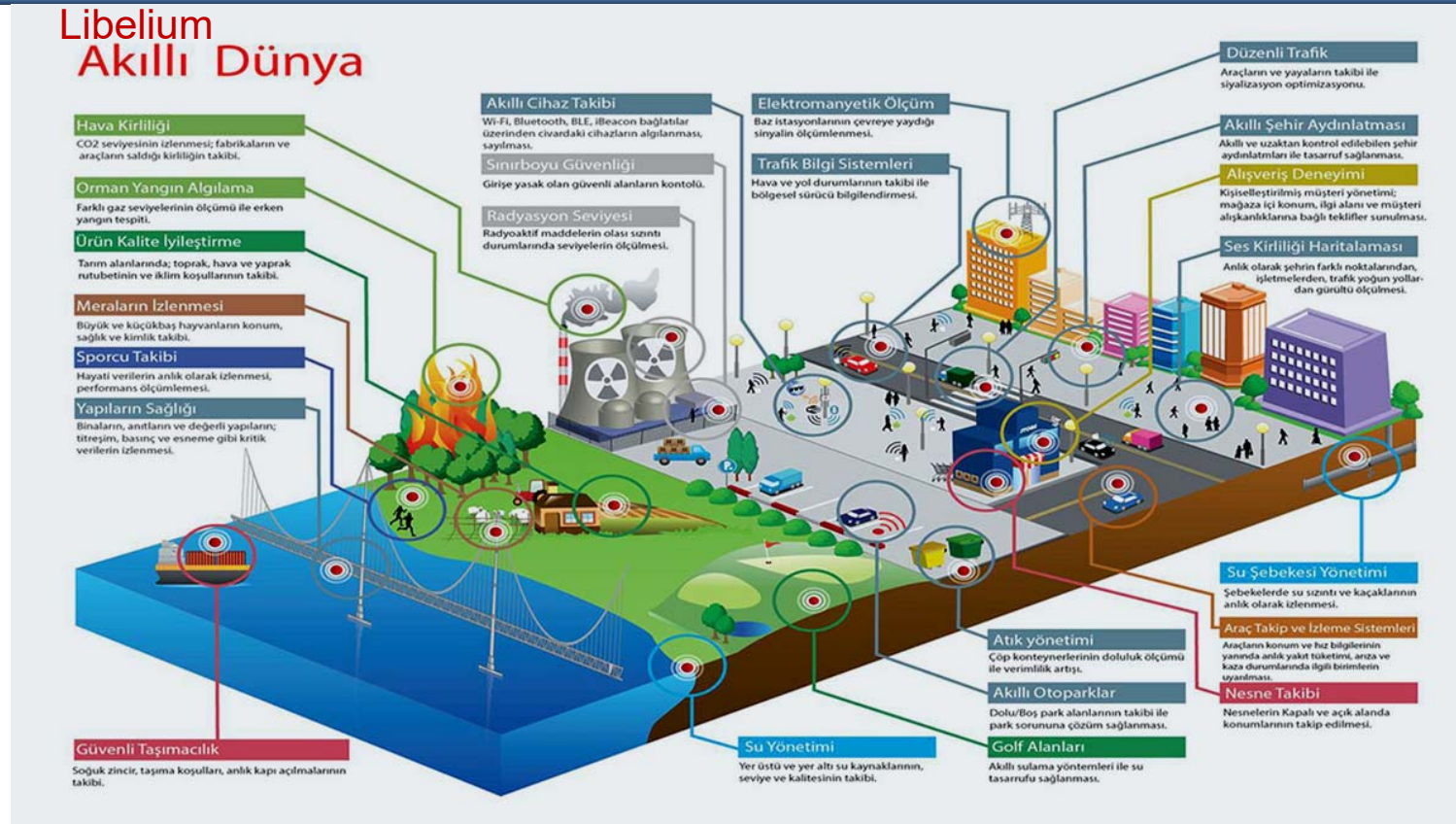

- ❑ Diğer ismiyle İş Yönetim katmanı ise tüm uygulamaların işleyişinden sorumludur.
- ❑ Servis Yönetim katmanı, servis isteklerinin alınması, yerine getirilmesi ve sonuçlandırılmasından sorumludur.
- ❑ Ağ Yönetim katmanı olarak ta bilinir. Nesnelerin fonksiyonel adreslemesinden sorumludur.
- ❑ Nesnelerin internete bağlanması için verimli ve güvenilir altyapı sunar.
- ❑ Algılama katmanının elde ettiği verileri farklı haberleşme teknolojileri ile internete göndermekten sorumludur.
- ❑ Eleman yönetim katmanı olarak ta adlandırılır. Üretici bağımsız nesnelerin yönetimini sağlamaya amaçlar.
- ❑ Ağ eleman katmanı olarak ta adlandırılır.
- ❑ Sahip olduğu sensörler vasıtasıyla veri elde etme, toplama.
- ❑ Her eleman bir UUID'ye (Universal Unique Identifier) sahiptir.

IoT İçin Önerilen Diğer Katmanlı Mimariler

Nesnelerin İnterneti Kullanım Alanları

❑ Akıllı Şehir Uygulamaları

- Güvenlik,
- Trafik kontrol,
- Hava, su kirliliği ölçümü,

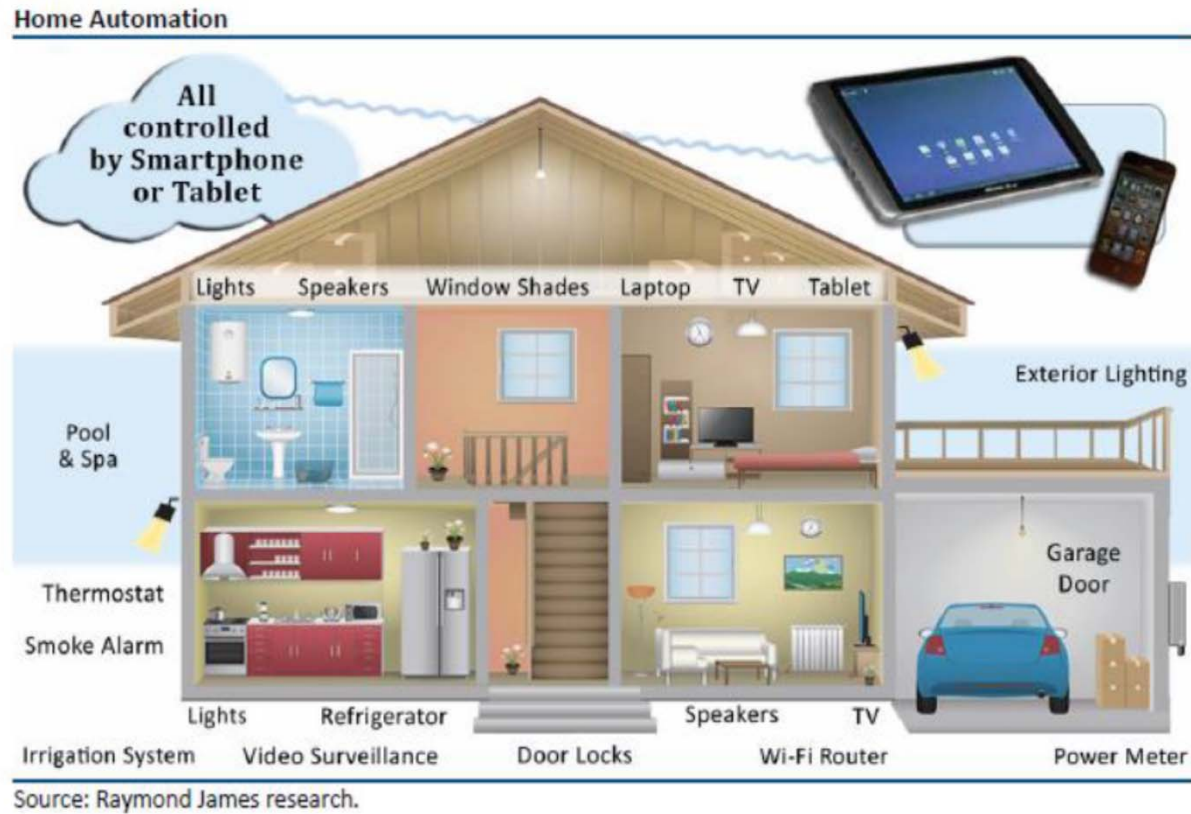
- Akıllı park,
- Enerji verimliliği (akıllı aydınlatma).

Nesnelerin İnterneti Kullanım Alanları

❑ Bina ve Akıllı Ev Uygulamaları

- Güvenlik,
- Enerji verimliliği,
- Kapı, ışık, ısı vb. kontrol.

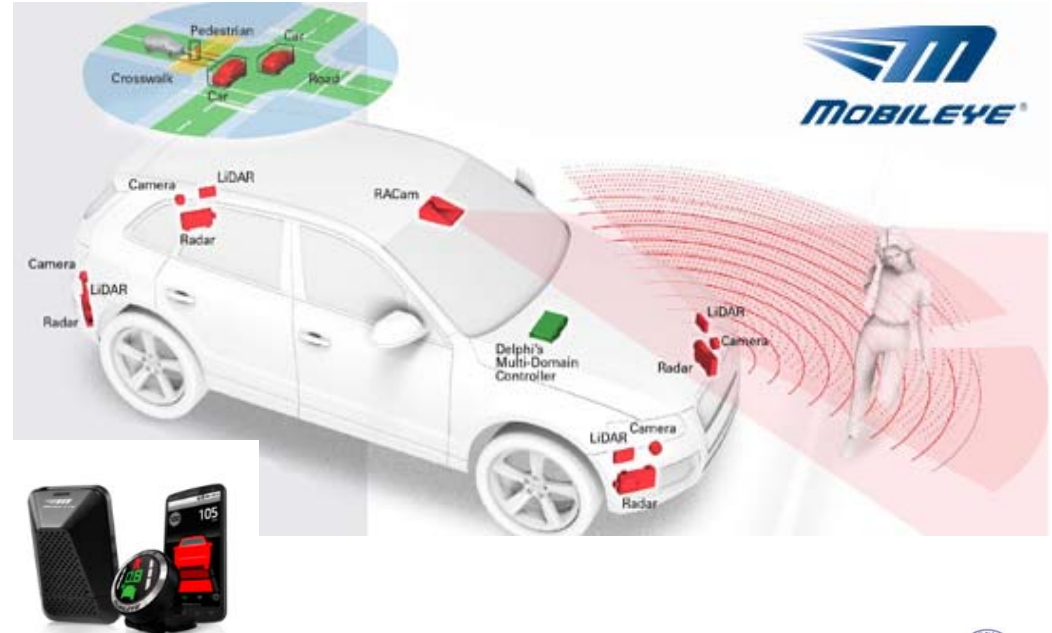
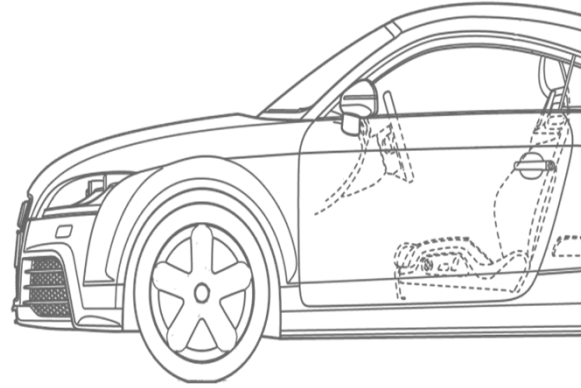

Nesnelerin İnterneti Kullanım Alanları

❑ Otomotiv ve Ulaşım Sistemleri

- Yolcu güvenliği,
- Yakıt kontrolü,
- Rota optimizasyonu,
- Çarpışma önleme,
- Ulaşım takibi.

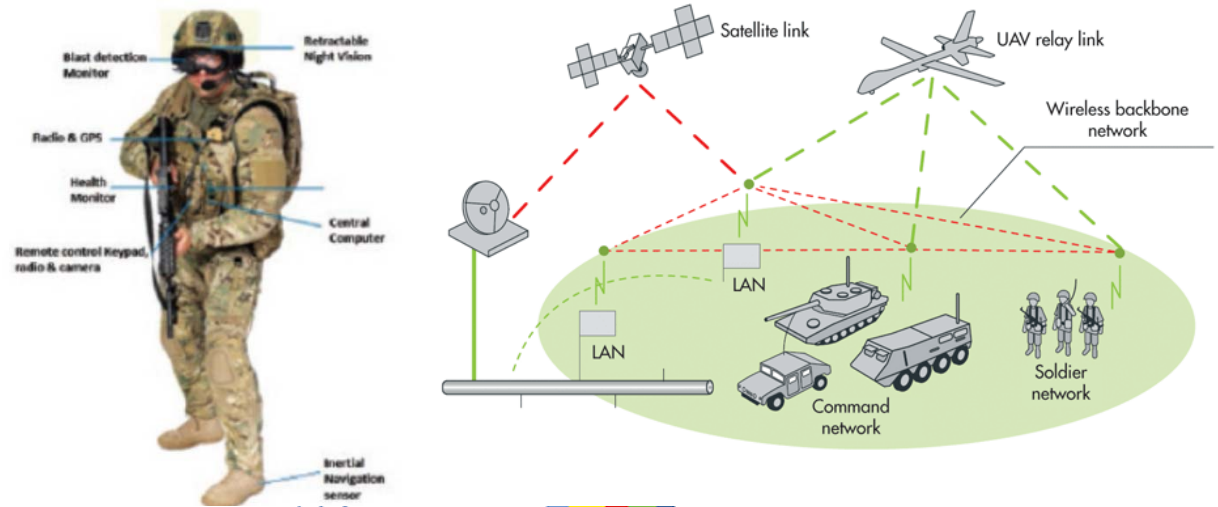

16

Nesnelerin İnterneti Kullanım Alanları

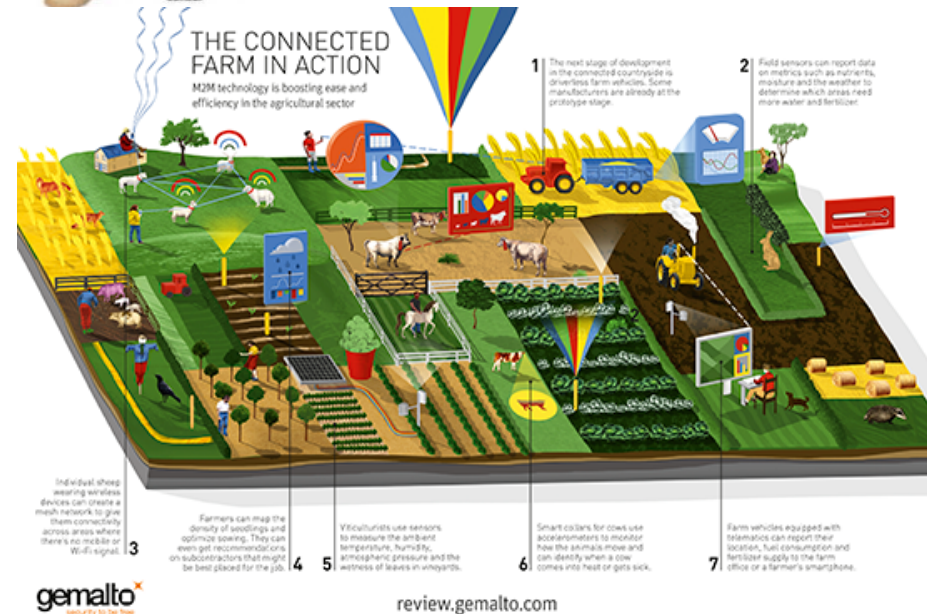
❑ Askeri Uygulamalar

- Sınır gözetleme,
- Hedef tespiti,
- Saldırı tespiti,
- Lojistik takibi.

❑ Tarım Uygulamaları

- Hayvancılık takip uygulamaları,
- Hasat gelişiminin takibi,

Nesnelerin İnterneti Kullanım Alanları

❑ Akıllı Nesneler/Cihazlar

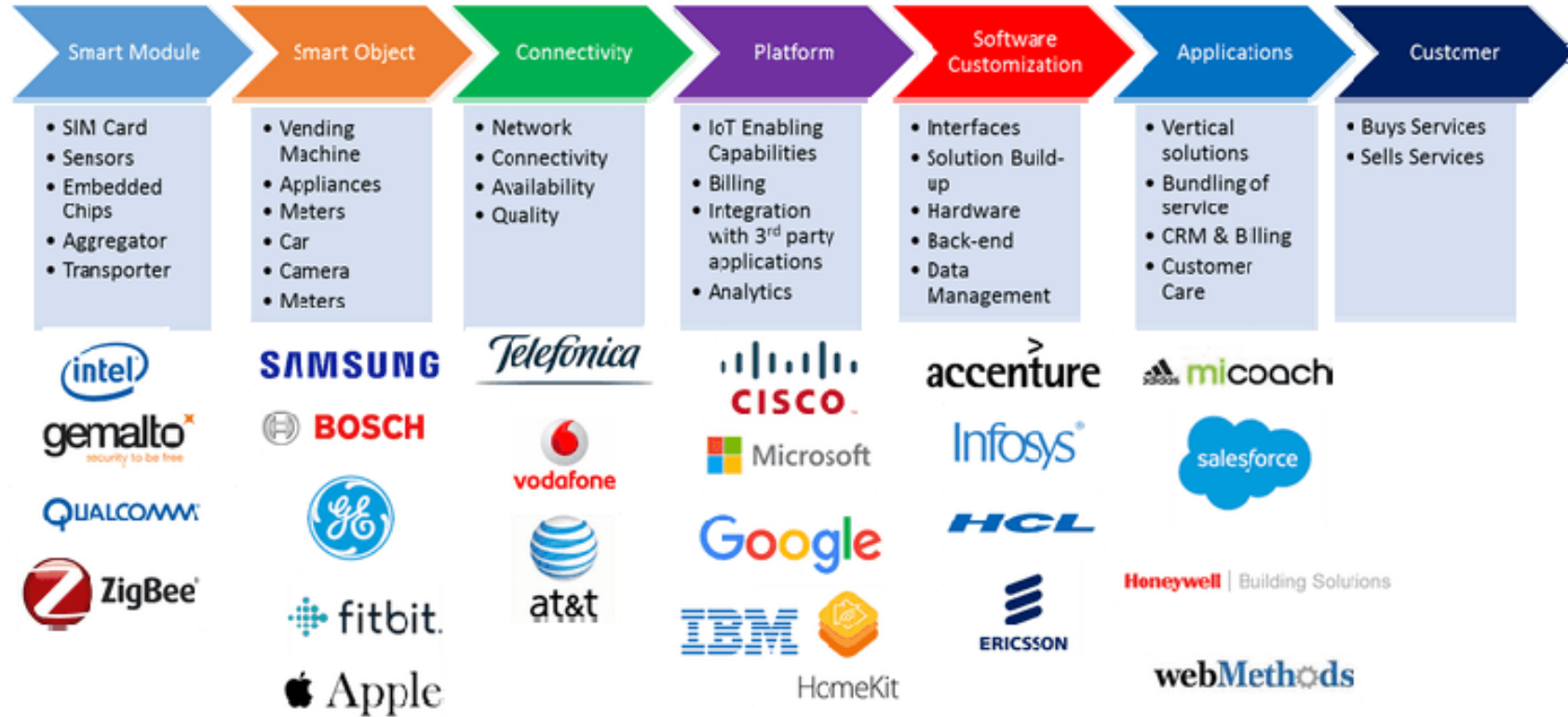

Akıllı Kargo Robotlar

Nesnelerin İnterneti Değer Zinciri

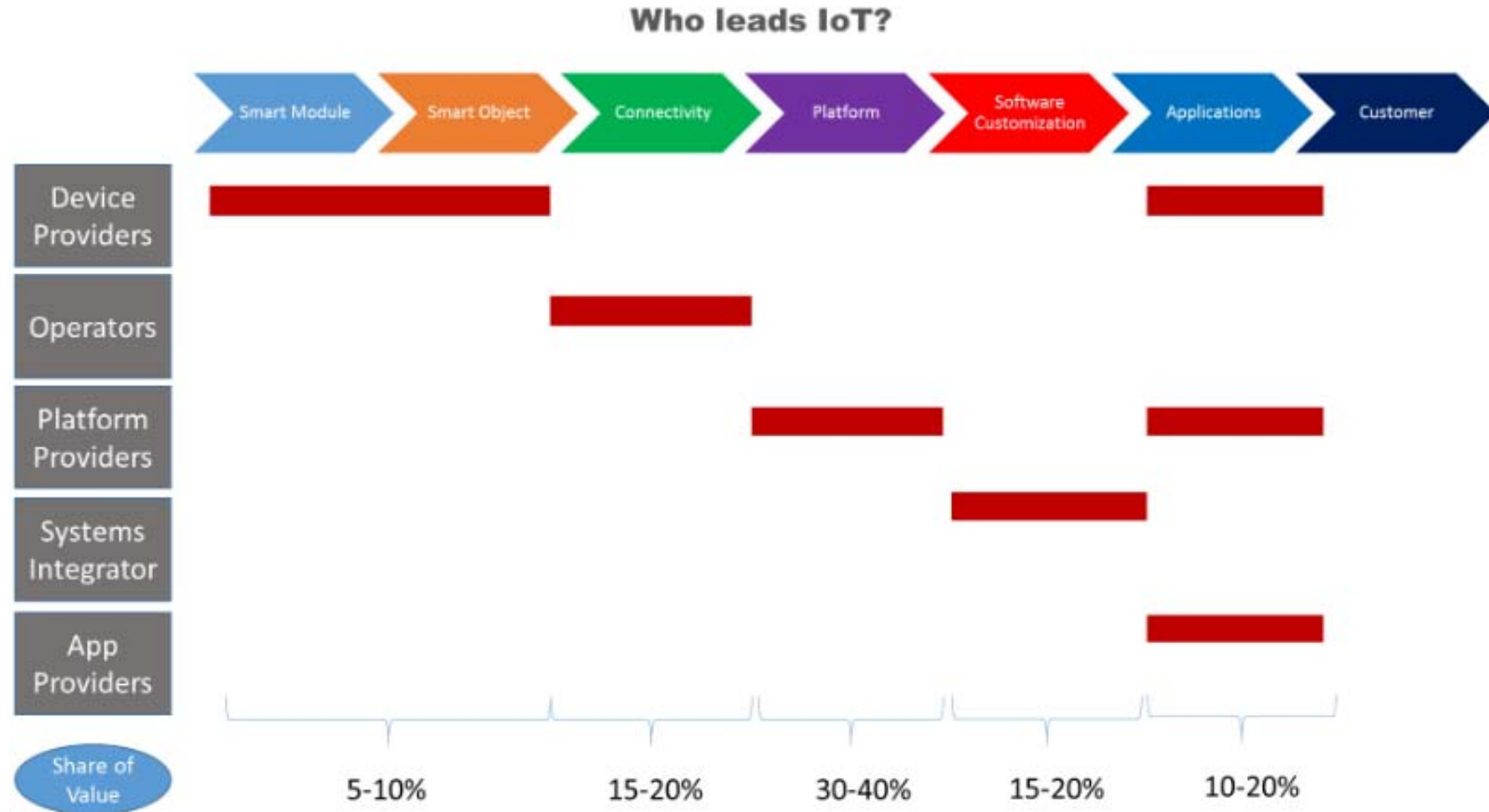
Note, the above is not an exhaustive list of companies and any company may have play in more than one component of value chain
Copyright: Telecomcircle.com

❑ Bilgisayar Mühendisi olarak bu zincirin neresinde yer alabilirsiniz?

Nesnelerin İnterneti Değer Zinciri

Nesnelerin İnterneti Alanında Teknik Zorluklar

(Challenges)

- ❑ Teknoloji,
- ❑ Standardizasyon eksikliği,
- ❑ Güvenlik (*security*),
  - Güvensiz web arayüzler (SQL injection, XSS)
  - Hizmet engelleme saldırıları (Denial of Service, DoS)
  - Fiziksel hırsızlık ve değişiklik
- ❑ Gizlilik (*privacy*),
- ❑ Büyük veri yönetimi,
- ❑ Birlikte çalışabilirlik (*interoperability*),
- ❑ Yerleşik yazılım (*firmware*) ve işletim sistemi (*OS*) güncelleme zorluğu,

Çalışma Soruları

- ☐ IoT kavramı ne zaman kullanılmaya başlandı?
- ☐ Nesnelerin interneti ne demektir?
- ☐ IoT nesnenin kullandığı haberleşme teknolojilerine örnekler veriniz?
- ☐ IoT katmanlı mimarisi hangi katmanlardan oluşur?
- ☐ IoT nereler de kullanılmaktadır?
- ☐ IoT değer zincirini maddeler halinde sayınız?

KAYNAKLAR

❖ Temel Kaynaklar

- Ders Notları – Sunular

❖ Diğer Kaynaklar

- L. Atzori, A. Iera, G. Morabito, “The Internet of Things: A Survey”, *Computer Networks*, vol. 54, 2787-2805, 2010.
- A. Fuqaha, M. Guizani, M. Mohammadi, M. Aledhari, M. Ayyash, “*Internet of Things: A Survey on Enabling Technologies, Protocols, and Applications*”, *IEEE Communication Survey&Tutorials*, vol. 17 (4), 2347-2376 ,2015.